

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Успішний проект технічної допомоги: перша справжня біла книга уряду

Бюджетна децентралізація потребує комплексного підходу. Така головна ідея опублікованої в травні 2006 року білої книги "Бюджетна децентралізація в Україні в контексті реформи місцевого самоврядування". Без інших реформ, передусім адміністративно-територіальної, податкової та житлово-комунальної, бюджетна децентралізація не матиме позитивного результату. Біла книга, яку підготували експерти Міністерства економіки, Ради національної безпеки та оборони і Міжнародного центру перспективних досліджень, пропонує стратегію реформ, спрямованих на підвищення якості публічних послуг. Завдяки технічній допомозі канадського уряду в процесі підготовки білої книги використано найкращий досвід публічної політики

Публікація білої книги надзвичайно актуальна. В Україні відбулися вибори до парламенту, і новий уряд повинен сформулювати програму дій. Потрібні якісні публічні документи про наміри уряду, які можна створити лише на основі широких публічних консультацій із зацікавленими сторонами. Біла книга може стати підґрунтям для нової програми в питанні проведення бюджетної децентралізації та планування комплексного пакета реформ.

Попередні спроби бюджетної децентралізації повного успіху не мали. Відсутність позитивного ефекту зумовлена тим, що проведені реформи базувалися на основі радянської системи адміністративного устрою країни. За наявної системи місцева влада не має ані адміністративної, ані фінансової спроможності надавати населенню якісні послуги. Тому без реформи місцевого самоврядування подальша бюджетна децентралізація приречена на провал.

Поліпшення якості послуг потребує проведення реформ в основних бюджетних сферах – освіті, охороні здоров'я. Передусім необхідно виробити якісні та грошові стандарти надання публічних послуг населенню для кожного їх виду.

Чіткі кроки для чітких результатів

Для проведення ефективної бюджетної децентралізації потрібні:

- галузеві реформи (освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство, система соціального захисту), які мають визначити на підставі стандартів та які видатки здійснюватимуть з місцевих бюджетів;
- податкова реформа, яка перегляне перелік місцевих податків і зборів та запровадить податок на нерухомість. Ця реформа визначить перелік доходів, що можуть розподілятися між місцевими і Державним бюджетом;
- адміністративно-територіальна реформа, яка чітко визначить адміністративно-територіальний устрій;
- бюджетна децентралізація, яка розподілить повноваження та фінансові ресурси для їх виконання між різними рівнями влади.

Уряд переймає досвід організації канадської технічної допомоги

Особливістю цього проекту технічної допомоги є те, що всі його продукти розробляла українська сторона. Роль канадських радників зводилася до передавання знань і вміння щодо аналізу політики й організації процесу консультацій із зацікавленими сторонами. Такий підхід найбільш ефективний з погляду створення власної спроможності в уряді щодо застосування демократичних процедур вироблення державної політики.

Завдяки такому способу організації проекти канадської технічної допомоги мають відчутний вплив на розвиток демократії в Україні. Їхні результати та напрацювання стають частиною повсякденної роботи уряду. Так, у першому проекті зі створення груп аналізу політики за участі Секретаріату Кабінету Міністрів та інших центральних міністерств і відомств розроблено проект нового регламенту Кабінету Міністрів.

Завдяки канадським проектам українські урядовці опановують демократичні процедури та практично застосовують їх до вирішення реальних питань державної політики. Так, наприкінці 2005 року Головне управління державної служби розпочало проект зі створення груп аналізу політики у центральних органах виконавчої влади. Завдяки тому, що така форма організації навчання та формування нових вмінь довела свою ефективність, групи аналізу політики вирішили відновити вже за бюджетні кошти.

До нового проекту залучено 80 державних службовців із 10 центральних міністерств і відомств, які на практиці вивчають процедури публічної політики. У результаті буде вироблено публічні документи про державну політику, а саме зелені та білі книги з конкретних питань державної політики та методичні матеріали із запровадження демократичних процедур ухвалення рішень. ■

Проект "Група аналізу державної політики щодо фіскальної децентралізації" виконує МЦПД спільно з експертами РНБО та Міністерства економіки України за підтримки Канадської агенції міжнародного розвитку (CIDA), Канадського бюро міжнародної освіти (CBIE), Програми "Радники з державної політики на підтримку реформ в Україні" (PAR).

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до керівника проекту Андрія Беги за телефоном (044) 484-4400 та електронною поштою abega@icps.kiev.ua.